

بررسی میزان آگاهی پرستاران شاغل در بخش‌های مراقبت ویژه از مراقبت‌های مبتنی بر شواهد در پیشگیری از پنومونی ناشی از ونتیلاتور

سمانه شهیدی فر^۱، امیر امامی زیدی^۲، بهزاد تقی پور^۱، سید حمید شریف‌نیا^۳، آریا سلیمانی^۴، فرشاد حسن‌زاده کیابی^۵، محمدعلی سلیمانی^۶، محسن فتحی^۷، محمدمهدی نوروزی^۱، حسین ونهاری^۸

چکیده

مقدمه: پنومونی ناشی از ونتیلاتور دومین عفونت شایع بیمارستانی و شایع‌ترین عفونت در بیماران تحت تهویه مکانیکی بستری در بخش‌های مراقبت ویژه است که با مرگ‌ومیر قابل توجهی همراه است. با توجه به اهمیت پیشگیری از بروز پنومونی در بیماران تحت تهویه مکانیکی، این مطالعه با هدف تعیین میزان آگاهی پرستاران شاغل در بخش‌های مراقبت ویژه از مراقبت‌های مبتنی بر شواهد در پیشگیری از پنومونی ناشی از ونتیلاتور انجام گردید.

مواد و روش‌ها: این مطالعه‌ی توصیفی مقطعی بر روی ۱۲۰ پرستار شاغل در بخش‌های مراقبت ویژه بیمارستان‌های آموزشی شهرهای آمل و ساری در سال ۱۳۹۲ انجام گرفت. در این مطالعه از پرسشنامه‌ی سه‌قسمتی که قسمت اول شامل مشخصات دموگرافیک، قسمت دوم شامل سؤالات چندگزینه‌ای در مورد آگاهی پرستاران از مراقبت‌های مبتنی بر شواهد در پیشگیری از پنومونی ناشی از ونتیلاتور و قسمت سوم سؤالاتی در مورد اجرا شدن و موانع اجرای اقدامات مبتنی بر شواهد در پیشگیری از پنومونی بود. داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون، آزمون تی مستقل، آنووا و رگرسیون خطی چند متغیره به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ آنالیز شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که کمترین میزان آگاهی پرستاران (۵/۰ درصد) در ارتباط با استفاده از لوله تراشه با لومن مخصوص جهت ساکشن ترشحات ساب گلوئیک و بیشترین نمره آگاهی پرستاران (۹۲/۵ درصد) در ارتباط با پوزیشن مناسب جهت کاهش خطر بروز پنومونی ناشی از ونتیلاتور در بیماران تحت تهویه مکانیکی بود. در مورد انجام اقدامات مبتنی بر شواهد صورت گرفته در پیشگیری از بروز پنومونی، ۵/۵٪ از پرستاران بیان نمودند که برخی از این اقدامات را به‌صورت روتین انجام می‌دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به میزان آگاهی نسبتاً پایین پرستاران در مورد مراقبت‌های مبتنی بر شواهد در پیشگیری از بروز پنومونی ناشی از ونتیلاتور و نقش مهم پرستاران در این زمینه، با تخصیص منابع و آموزش پرستاران در زمینه مراقبت‌های مبتنی بر شواهد و در نتیجه تغییر در شیوه‌های مراقبت از بیماران تحت تهویه مکانیکی، می‌توان گام مهمی در پیشگیری از بروز پنومونی و پیامدهای ناشی آن در این بیماران برداشت.

کلمات کلیدی: پرستاری مبتنی بر شواهد، پنومونی ونتیلاتور، مراقبت ویژه.

مجله علوم مراقبتی نظامی ■ سال دوم ■ شماره ۱ ■ بهار ۱۳۹۴ ■ شماره مسلسل ۳ ■ صفحات ۱۴-۲۳

- ۱- کارشناس پرستاری، ایران، ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی
- ۲- دانشجوی دکترای پرستاری، ایران، ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پرستاری؛ ایران، مشهد، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده پرستاری و مامایی. (*نویسنده مسئول) emamizeydi@yahoo.com آدرس الکترونیک:
- ۳- استادیار، ایران، ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پرستاری و مامایی آمل
- ۴- استادیار، ایران، ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پزشکی، گروه بیهوشی و مراقبت‌های ویژه
- ۵- استادیار، ایران، ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پزشکی، گروه بیهوشی و مراقبت‌های ویژه
- ۶- استادیار، ایران، قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت
- ۷- کارشناس ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه، ایران، گرگان، دانشگاه علوم پزشکی گلستان
- ۸- کارشناس پرستاری، ایران، ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، بیمارستان ۱۷ شهریور آمل